

ORDIN
pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor de racordare a utilizatorilor
la rețelele electrice de interes public

Având în vedere prevederile art. 75 alin. (1) lit. f) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările ulterioare, și ale art. 35 și art. 42 alin. (1) din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de stabilire a tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Operatorii de rețea duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 29/2003 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de distribuție de medie și joasă tensiune, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 882 din 11 decembrie 2003, cu modificările ulterioare.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Niculae Havrileț

București, 21 februarie 2014.
Nr. 11.

ANEXĂ

METODOLOGIE
de stabilire a tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1
Scop și domeniu de aplicare

Art. 1. — Prezenta metodologie prevede modul de stabilire a tarifelor pe care utilizatorii le achită operatorului de rețea pentru racordarea la rețelele electrice de interes public.

Art. 2. — Prezenta metodologie se aplică de operatorii de rețea pentru:

a) elaborarea propunerilor pentru indicii și tarifele specifice necesare calculului tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, în vederea aprobării acestora de către autoritatea competentă;

b) stabilirea tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public.

SECȚIUNEA a 2-a

Definiții și abrevieri

Art. 3. — (1) Termenii utilizați în prezenta metodologie sunt definiți în următoarele acte normative:

a) Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările ulterioare, denumită în continuare *Lege*;

b) Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui

Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013, denumit în continuare *Regulament de racordare*.

(2) Alți termeni decât cei prevăzuți la alin. (1) au următorul înțeles:

a) *branșament aerian standard* — branșamentul aerian, monofazat sau trifazat, având o singură deschidere, fără stâlp intermediar;

b) *branșament subteran standard* — branșamentul subteran, monofazat sau trifazat, cu lungimea maximă de 20 m.

(3) Abrevieri:

a) *IT* — înaltă tensiune;

b) *JT* — joasă tensiune;

c) *kV* — kilovolt;

d) *kVA* — kilovoltamper;

e) *LEA* — linie electrică aeriană;

f) *MVA* — megavoltamper;

g) *MT* — medie tensiune;

h) *TR* — transformator.

CAPITOLUL II

Reguli privind stabilirea tarifelor de racordare

Art. 4. — (1) În conformitate cu principiile pentru fundamentarea propunerilor de prețuri și tarife reglementate prevăzute de Lege, tarifele pentru racordarea locurilor de consum la rețeaua electrică conțin costurile efective de realizare a lucrărilor de racordare la rețeaua electrică.

(2) Tariful T de racordare a instalației de utilizare a unui loc de consum la rețeaua electrică însumează două componente T_R și T_U , respectiv:

$T = T_R + T_U$, unde:

T_R reprezintă componenta corespunzătoare realizării instalației de racordare;

T_U reprezintă componenta corespunzătoare verificării dosarului instalației de utilizare și punerii sub tensiune a acestei instalații.

(3) Prevederile alin. (2) sunt aplicabile și locurilor de consum destinate asigurării funcționării și securității instalațiilor tehnologice proprii de producere a energiei electrice, cu condiția ca acestea să fie racordate prin instalații de racordare diferite de cele pentru evacuarea puterii produse la locurile de producere.

Art. 5. — (1) În situația racordării locului de consum la rețeaua de distribuție de joasă sau medie tensiune, mărimea componentei T_R a tarifului de racordare se determină în funcție de tipul și caracteristicile instalației de racordare dimensionate corespunzător puterii aprobate, pe baza unor indici specifici reprezentând costuri medii pe unitatea de măsură, exprimați în lei/km sau lei/buc.

(2) Indicii specifici prevăzuți la alin. (1) se stabilesc conform prevederilor cap. III, pentru categorii de elemente de rețea ce reprezintă componente posibile ale unei instalații de racordare.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), dacă instalația de racordare este compusă din mai multe elemente de rețea, componenta T_R a tarifului de racordare se calculează prin însumarea componentelor T_R corespunzătoare elementelor de rețea care compun instalația de racordare respectivă.

(4) În situația unei instalații de racordare care conține tipuri de instalații ce nu se încadrează în categoriile celor prezentate în cadrul secțiunilor 2—5 ale cap. III, componenta T_R corespunzătoare respectivelor elemente ale instalației de racordare se stabilește pe bază de deviz general, în conformitate cu dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.

(5) Branșamentele pentru racordarea locuințelor la rețeaua de distribuție de joasă tensiune fac excepție de la prevederile alin. (4), componenta T_R a tarifului de racordare stabilindu-se în aceste situații numai pe baza indicilor specifici prevăzuți de prezenta metodologie.

Art. 6. — (1) În situația racordării locului de consum la rețeaua de distribuție de joasă sau medie tensiune, valoarea componentei T_U a tarifului de racordare se calculează pe bază de tarife specifice.

(2) Tarifele specifice prevăzute la alin. (1) se stabilesc conform prevederilor secțiunii a 6-a a cap. III.

Art. 7. — (1) În situația racordării locului de consum la o rețea electrică cu tensiunea de 110 kV sau mai mare, componentele T_R și T_U ale tarifului de racordare se stabilesc pe bază de deviz general.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), componenta T_U a tarifului de racordare poate fi calculată pe bază de tarife specifice, stabilite de operatorul de rețea în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (2) și publicate pe site-ul propriu al operatorului în cauză, cu minimum 15 zile înainte de aplicarea acestora.

Art. 8. — (1) Lucrările de modificare a instalației de racordare care alimentează în exclusivitate un loc de consum, în vederea aprobării unui spor de putere la locul de consum, nu sunt considerate lucrări de întărire a rețelei electrice, în sensul prevederilor Regulamentului de racordare.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), tariful de racordare se stabilește conform prevederilor prezentei metodologii, în funcție de categoria instalației de racordare.

Art. 9. — Tariful de racordare pentru un loc de producere sau pentru un loc de consum și de producere însumează 3 componente T_I , T_R și T_U , respectiv:

$T = T_I + T_R + T_U$, unde:

T_I reprezintă cota de participare la finanțarea lucrărilor de întărire a rețelei electrice, necesare pentru evacuarea puterii aprobate utilizatorilor;

T_R reprezintă componenta corespunzătoare realizării instalației de racordare;

T_U reprezintă componenta corespunzătoare:

a) verificării dosarului instalației de utilizare și punerii sub tensiune a acestei instalații;

b) verificării și certificării conformității tehnice a centralei electrice cu cerințele normelor tehnice în vigoare.

Art. 10. — (1) Valoarea componentei T_I a tarifului de racordare se determină ca produs dintre puterea aprobată pentru evacuare în rețea la locul de producere sau la locul de consum și de producere respectiv, notată S_{evacuare} și exprimată în MVA, și un tarif specific, notat „i” și exprimat în lei/MVA.

(2) În cazul aprobării unui spor de putere pentru evacuare în rețea la un loc de producere sau la un loc de consum și de producere, pentru calculul componentei T_I se ia în considerare numai sporul de putere aprobat suplimentar puterii aprobate anterior, pentru care a fost calculat și achitat tariful de racordare inițial.

(3) Componenta T_I a tarifului de racordare se aplică pentru toate locurile de producere/locurile de consum și de producere, la stabilirea tarifelor de racordare a acestora la rețelele electrice de interes public.

(4) Tariful specific prevăzut la alin. (1) se stabilește în funcție de punctul de racordare, conform prevederilor secțiunilor 1—3 ale cap. IV.

Art. 11. — (1) În situația racordării locului de producere sau a locului de consum și de producere la rețeaua de distribuție de joasă tensiune, mărimea componentei T_R a tarifului de racordare se determină în funcție de tipul și caracteristicile instalației de racordare dimensionate corespunzător puterii aprobate, pe baza unor indici specifici reprezentând costuri medii pe unitatea de măsură, exprimați în lei/m sau lei/buc.

(2) Indicii specifici prevăzuți la alin. (1) se stabilesc conform prevederilor secțiunilor 4—6 ale cap. IV.

(3) În situația unei instalații de racordare care conține tipuri de instalații ce nu se încadrează în categoriile celor prezentate în cadrul secțiunilor 4—6 ale cap. IV, componenta T_R corespunzătoare respectivelor elemente ale instalației de racordare se stabilește pe bază de deviz general.

Art. 12. — În situația racordării locului de producere sau a locului de consum și de producere la rețeaua electrică de medie sau de înaltă tensiune, componenta T_R a tarifului de racordare se determină pe bază de deviz general.

Art. 13. — În situația racordării unui loc de producere sau a unui loc de consum și de producere, componenta T_U a tarifului de racordare se stabilește conform prevederilor secțiunii a 7-a a cap. IV.

Art. 14. — Indicii specifici și tarifele specifice prevăzute în prezenta metodologie se stabilesc conform prevederilor acesteia, se propun de către operatorii de rețea și se aprobă de autoritatea competentă.

Art. 15. — (1) Tariful de racordare se percepe de către operatorul de rețea ce deține rețeaua electrică la care se racordează instalația utilizatorului, în baza contractului de racordare încheiat între utilizator și operatorul de rețea.

(2) Modul de determinare a componentelor tarifului de racordare, inclusiv formulele de calcul și valorile indicilor/tarifelor

specificali/specifice utilizați/ utilizate, se prevede explicit în fișa de calcul al tarifului de racordare, anexată avizului tehnic de racordare și contractului de racordare.

CAPITOLUL III

Stabilirea tarifelor de racordare a instalațiilor de utilizare ale locurilor de consum la rețeaua de distribuție de joasă sau medie tensiune

SECȚIUNEA 1

Stabilirea indicilor specifici pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare, corespunzătoare realizării instalației de racordare, pentru un loc de consum

Art. 16. — (1) Stabilirea indicilor specifici pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare, corespunzătoare realizării instalației de racordare, se realizează după cum urmează:

a) se stabilesc indici specifici pentru realizarea capacităților energetice pe categorii de elemente de rețea, componente posibile ale unei instalații de racordare, conform unor scheme și condiții de realizare standard: brașament, post de transformare, racord de medie tensiune, în funcție de tipul acestora: monofazate, trifazate, aeriene, subterane, în cabină, număr de unități de transformare instalate etc.;

b) indicii specifici pentru brașamente trifazate se stabilesc pentru game de puteri aprobate utilizatorilor, corespunzător secțiunilor nominale ale brașamentelor, stabilite conform normelor tehnice în vigoare;

c) indicii specifici pentru brașamente se stabilesc atât în varianta realizării brașamentelor fără priză proprie de legare la pământ, folosind priza de legare la pământ a instalației de utilizare, cât și în varianta realizării cu priză proprie de legare la pământ;

d) indicii specifici pentru posturile de transformare de medie/joasă tensiune, echipate cu una sau două unități, alimentate radial sau în sistem intrare-ieșire ori dublă derivație, se stabilesc, în fiecare variantă, pentru puterile nominale ale transformatoarelor cu care se echipează posturile de transformare, stabilite conform normelor tehnice în vigoare, corelat cu puterile aprobate utilizatorilor;

e) indicii specifici pentru racordurile de medie tensiune se stabilesc pentru diferite secțiuni nominale ale racordurilor, dimensionate conform normelor tehnice în vigoare, corelat cu puterile aprobate utilizatorilor;

f) indicii specifici se stabilesc ca un cost mediu specific de realizare a elementului de rețea aferent unei instalații de racordare, determinat pe bază de deviz general.

(2) În situația în care, din considerente tehnice sau ca urmare a cerințelor utilizatorului, în schema de realizare a instalației de racordare apar elemente suplimentare față de cele cuprinse în schema standard, componenta T_R a tarifului de racordare se majorează cu costurile acestora, stabilite pe bază de deviz.

(3) Schemele și condițiile de realizare standard a instalației de racordare, utilizate la stabilirea indicilor specifici pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare, sunt cuprinse în anexa nr. 1.

(4) Indicii specifici prevăzuți în secțiunile 2—5 sunt cuprinși în anexa nr. 2.

(5) Operatorii de rețea pot stabili indici specifici suplimentari celor prevăzuți în secțiunile 2—5, pe baza unor scheme și condiții de realizare standard diferite de cele prevăzute în anexa nr. 1. Indicii specifici suplimentari se supun spre aprobare autorității competente, care urmează să decidă pe baza documentelor justificative, anexate de operatorii de rețea propunerilor respective.

SECȚIUNEA a 2-a

Stabilirea componentei T_R a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui brașament monofazat, pentru un loc de consum

Art. 17. — (1) Componenta $(T_R)_{bma}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui brașament monofazat aerian, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{bma} = c_{bma} + a_m \cdot n \quad [\text{lei}],$$

în care:

c_{bma} — indicele specific corespunzător realizării unui brașament monofazat aerian standard [lei/buc.];

a_m — indicele specific corespunzător unei deschideri suplimentare, reprezentând creșterea medie a costului unui brașament monofazat aerian determinată de montarea unui stâlp intermediar suplimentar, precum și de creșterea corespunzătoare a lungimii brașamentului [lei/buc.];

n — numărul total de stâlpi intermediari [buc.].

(2) Componenta $(T_R)_{bms}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui brașament monofazat subteran, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{bms} = c_{bms} + s_m \cdot (L - 20) \quad [\text{lei}],$$

în care:

c_{bms} — indicele specific corespunzător realizării unui brașament monofazat subteran standard [lei/buc.];

s_m — indicele specific corespunzător creșterii lungimii brașamentului cu 1 m, respectiv creșterea medie a costului unui brașament monofazat subteran determinată de creșterea lungimii acestuia cu 1 m [lei/m];

L — lungimea totală a brașamentului pe un traseu minim realizabil tehnic și administrativ [m]. Pentru o lungime totală a brașamentului mai mică de 20 m, se consideră $L = 20$ m.

(3) Indicii specifici c_{bma} , a_m , c_{bms} și s_m se stabilesc pe baza dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. a), c) și f).

(4) Indicii specifici corespunzători realizării unui brașament monofazat subteran, c_{bms} și s_m , nu conțin cheltuieli legate de realizarea de subtraversări, de desfacerea sau refacerea carosabilului ori a trotuarelor. În situația în care sunt necesare asemenea lucrări, componenta $(T_R)_{bms}$ a tarifului de racordare se majorează cu valoarea cheltuielilor aferente realizării acestora, stabilite pe bază de deviz realizat conform cerințelor autorității administrației publice locale respective.

SECȚIUNEA a 3-a

Stabilirea componentei T_R a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui brașament trifazat, pentru un loc de consum

Art. 18. — (1) Componenta $(T_R)_{bta}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui brașament trifazat aerian, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{bta} = c_{bta} + a_t \cdot n \quad [\text{lei}],$$

în care:

c_{bta} — indicele specific corespunzător realizării unui brașament trifazat aerian standard [lei/buc.];

a_t — indicele specific corespunzător unei deschideri suplimentare, reprezentând creșterea medie a costului unui brașament trifazat aerian determinată de montarea unui stâlp intermediar suplimentar, precum și de creșterea corespunzătoare a lungimii brașamentului [lei/buc.];

n — numărul total de stâlpi intermediari [buc.].

(2) Componenta $(T_R)_{bts}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui brașament trifazat subteran, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{bts} = c_{bts} + s_t \cdot (L - 20) \quad [\text{lei}],$$

în care:

c_{bts} — indicele specific corespunzător realizării unui brașament trifazat subteran standard [lei/buc.];

s_t — indicele specific corespunzător creșterii lungimii bransamentului cu 1 m, respectiv creșterea medie a costului unui bransament trifazat subteran determinată de creșterea lungimii acestuia cu 1 m [lei/m];

L — lungimea totală a bransamentului pe un traseu minim realizabil tehnic și administrativ [m]. Pentru o lungime totală a bransamentului mai mică de 20 m, se consideră $L = 20$ m.

(3) Indicii specifici c_{bta} , a_t , c_{bts} și s_t se stabilesc pe baza prevederilor art. 16 alin. (1) lit. a), c) și f), pentru fiecare gamă de puteri stabilită conform prevederilor art. 16 alin. (1) lit. b).

(4) Pentru fiecare gamă de puteri stabilită conform art. 16 alin. (1) lit. b), suplimentar indicilor specifici corespunzători realizării unui bransament nou se stabilesc și indici specifici c_{bta} și a_t corespunzători realizării unui bransament trifazat aerian care înlocuiește un bransament monofazat existent, cu aplicarea prevederilor art. 16 alin. (1) lit. a), c) și f).

(5) În cazul racordării locului de consum în sistem intrare-ieșire sau dublă derivație, lungimea L a bransamentului, care intervine în formula de calcul al $(T_R)_{bts}$ prevăzută la alin. (2), reprezintă lungimea totală a cablurilor.

(6) Indicii specifici corespunzători realizării unui bransament trifazat subteran, c_{bts} și s_t , nu conțin cheltuieli legate de realizarea de subtraversări, de desfacerea sau refacerea carosabilului ori a trotuarelor. În situația în care sunt necesare asemenea lucrări, se procedează în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (4).

SECȚIUNEA a 4-a

Stabilirea componentei T_R a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui racord de medie tensiune

Art. 19. — (1) Componenta $(T_R)_{ra}$ corespunzătoare realizării unui racord aerian dintr-o linie de medie tensiune, exprimată în lei, se stabilește cu următoarea relație:

$$(T_R)_{ra} = c_{ra} + a_{ra} \cdot n \quad [\text{lei}],$$

în care:

c_{ra} — indicele specific corespunzător realizării primei deschideri, cu stâlp special echipat cu aparataj, a racordului aerian dintr-o linie de medie tensiune [lei/buc.];

a_{ra} — indicele specific corespunzător realizării unei deschideri suplimentare, cu stâlp de susținere, a racordului aerian dintr-o linie de medie tensiune [lei/buc.];

n — numărul total de deschideri suplimentare cu stâlp de susținere [buc.].

(2) Componenta $(T_R)_{rs}$ corespunzătoare realizării unui racord subteran dintr-o linie electrică aeriană de medie tensiune sau de pe bara de medie tensiune a unei stații electrice/unui punct de alimentare/post de transformare/punct de conexiune, exprimată în lei, se stabilește cu următoarea relație:

$$(T_R)_{rs} = c_{rs} + s_{rs} \cdot L \quad [\text{lei}],$$

în care:

c_{rs} — indicele specific corespunzător costurilor independente de lungimea racordului, necesare pentru realizarea unui racord subteran dintr-o linie de medie tensiune [lei/buc.];

s_{rs} — indicele specific corespunzător costurilor variabile cu lungimea racordului, respectiv creșterii medii a costului unui racord subteran de medie tensiune determinate de creșterea lungimii acestuia cu 1 m [lei/m];

L — lungimea racordului pe un traseu minim realizabil tehnic și administrativ [m].

(3) Componenta T_R a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui racord mixt, aerian și subteran, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{ras} = c_{ra} + a_{ra} \cdot n + c_{rs} + s_{rs} \cdot L_s \quad [\text{lei}],$$

în care semnificațiile termenilor sunt conform alin. (1) și (2), iar L_s reprezintă lungimea subterană a racordului.

(4) Indicii specifici c_{ra} , c_{rs} , a_{ra} și s_{rs} se stabilesc pe baza prevederilor art. 16 alin. (1) lit. a), e) și f).

(5) În cazul racordării locului de consum în sistem intrare-ieșire sau dublă derivație, la stabilirea componentei T_R a tarifului de racordare, conform formulelor de calcul prevăzute la alin. (2) și (3), se consideră lungimea totală a racordurilor.

(6) Componenta T_R a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui racord de pe bara de medie tensiune a unei stații electrice/unui punct de alimentare/post de transformare/punct de conexiune se stabilește adăugând la componenta racordului propriu-zis, determinată conform formulei de calcul prevăzute la alin. (2), costul specific al unei celule de linie de medie tensiune a unei stații electrice/unui punct de alimentare/post de transformare/punct de conexiune, calculat pe bază de deviz general.

SECȚIUNEA a 5-a

Stabilirea componentei T_R a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui post de transformare MT/JT sau a unui punct de conexiune

Art. 20. — (1) Componenta $(T_R)_{PT}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui post de transformare, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{PT} = c_{PT} \quad [\text{lei}],$$

în care:

c_{PT} — indicele specific corespunzător realizării unui post de transformare standard [lei/buc.].

(2) Indicele specific c_{PT} se stabilește pe baza principiilor prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a), d) și f).

Art. 21. — (1) Componenta $(T_R)_{PC}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui punct de conexiune, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{PC} = c_{PC} \quad [\text{lei}],$$

în care:

c_{PC} — indicele specific corespunzător realizării unui punct de conexiune standard [lei/buc.].

(2) Indicele specific c_{PC} se stabilește pe baza principiilor prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a) și f).

SECȚIUNEA a 6-a

Stabilirea componentei T_U a tarifului de racordare la rețea pentru un loc de consum

Art. 22. — (1) Componenta T_U a tarifului de racordare se calculează pe bază de tarife specifice, care reprezintă cheltuiala medie, exprimată în lei/instalație, efectuată de operatorul de rețea pentru realizarea verificării dosarului instalației de utilizare și punerii sub tensiune a acestei instalații.

(2) Se stabilesc tarife specifice corespunzătoare categoriilor de instalații de utilizare, diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al punctului de delimitare și de puterea aprobată. Valoarea tarifelor specifice se stabilește pe bază de deviz general pentru un caz mediu, considerat reprezentativ pentru tipul respectiv de instalație.

(3) Tarifele specifice utilizate pentru calculul componentei T_U a tarifului de racordare, menționate la alin. (1) și (2), sunt prevăzute în anexa nr. 3.

CAPITOLUL IV

Stabilirea tarifelor de racordare la rețea a instalațiilor producătorilor

SECȚIUNEA 1

Stabilirea tarifelor specifice pentru calculul componentei T_i a tarifului de racordare

Art. 23. — (1) Stabilirea tarifelor specifice „i” pentru calculul componentei T_i a tarifului de racordare se realizează după cum urmează:

a) se stabilesc tarife specifice corespunzătoare elementelor componente ale unei rețele electrice de interes public, respectiv

pentru: linii electrice de joasă tensiune aeriene sau subterane, posturi de transformare aeriene sau în cabină, linii electrice de medie tensiune aeriene sau subterane, stații electrice de transformare 110 kV/MT, linii electrice de 110 kV, stații electrice de transformare 400/220/110 kV, linii electrice de 220 kV, linii electrice de 400 kV;

b) pentru fiecare categorie de instalații se stabilește un element de calcul, considerat reprezentativ pentru categoria respectivă;

c) tariful specific corespunzător unei categorii de instalații se stabilește ca un cost specific al elementului de calcul aferent;

d) costul aferent unui element de calcul se determină pe bază de deviz general;

e) tariful specific corespunzător unui utilizator se stabilește în funcție de tensiunea punctului de racordare și de tipul instalației la care se realizează racordarea, pe baza tarifelor specifice prevăzute la lit. a).

(2) Tarifele specifice corespunzătoare elementelor componente ale unei rețele electrice de interes public (elemente de calcul), utilizate pentru calculul componentei T_1 a tarifului de racordare, prevăzute în cadrul secțiunii a 2-a, sunt cuprinse în anexa nr. 4.

SECȚIUNEA a 2-a

Stabilirea tarifelor specifice „i” corespunzătoare elementelor componente ale unei rețele electrice de interes public, utilizate pentru calculul componentei T_1 a tarifului de racordare

Art. 24. — (1) Ca element de calcul pentru linii electrice de joasă tensiune aeriene se consideră o linie electrică aeriană trifazată în lungime de 0,5 km, realizată cu conductoare izolate torsadate cu secțiunea de 70 mm².

(2) Capacitatea elementului de calcul se consideră egală cu sarcina maximă de durată admisibilă corespunzătoare limitei termice a conductoarelor liniei, respectiv puterea frontieră termică prevăzută în Metodologia privind determinarea secțiunii economice a conductoarelor în instalații electrice de distribuție de 1—110 kV — NTE 401/03/00*).

(3) Tariful specific corespunzător liniilor electrice aeriene de joasă tensiune, în lei/MVA, se determină ca raportul dintre costul elementului de calcul și capacitatea acestuia, respectiv:

$$i_{JTA} = \frac{I_{JTA}}{C_{JTA}} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

i_{JTA} — tariful specific corespunzător liniilor electrice aeriene de joasă tensiune;

I_{JTA} — costurile de investiții pentru realizarea liniei electrice aeriene de joasă tensiune (elementul de calcul) [lei];

C_{JTA} — capacitatea liniei electrice aeriene de joasă tensiune (elementul de calcul) [MVA].

Art. 25. — (1) Ca element de calcul pentru linii electrice de joasă tensiune subterane se consideră o linie electrică subterană trifazată în lungime de 0,5 km, realizată în cablu cu conductoare de aluminiu având secțiunea conductoarelor de fază de 150 mm², pozat în sol.

(2) Capacitatea elementului de calcul se consideră egală cu sarcina maximă de durată admisibilă corespunzătoare limitei termice a conductoarelor cablului, respectiv puterea frontieră termică prevăzută în Metodologia privind determinarea secțiunii economice a conductoarelor în instalații electrice de distribuție de 1—110 kV — NTE 401/03/00.

(3) Tariful specific corespunzător liniilor electrice subterane de joasă tensiune, în lei/MVA, se determină ca raportul dintre costul elementului de calcul și capacitatea acestuia, respectiv:

$$i_{JTS} = \frac{I_{JTS}}{C_{JTS}} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

i_{JTS} — tariful specific corespunzător liniilor electrice subterane de joasă tensiune;

I_{JTS} — costurile de investiții pentru realizarea liniei electrice subterane de joasă tensiune (elementul de calcul) [lei];

C_{JTS} — capacitatea liniei electrice subterane de joasă tensiune (elementul de calcul) [MVA].

Art. 26. — (1) Pentru posturile de transformare aeriene se consideră ca element de calcul un post de transformare aerian echipat cu un transformator de 250 kVA.

(2) Capacitatea postului de transformare aerian (element de calcul) se consideră egală cu puterea nominală a transformatorului prevăzut la alin. (1).

(3) Tariful specific corespunzător posturilor de transformare aeriene, în lei/MVA, se determină ca raportul dintre costul elementului de calcul exprimat în lei și capacitatea acestuia în MVA, respectiv:

$$i_{PTA} = \frac{I_{PTA}}{C_{PTA}} = \frac{I_{PTA}}{0,250} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

i_{PTA} — tariful specific corespunzător posturilor de transformare aeriene;

I_{PTA} — costurile de investiții pentru realizarea unui post de transformare aerian (elementul de calcul) [lei];

C_{PTA} — capacitatea postului de transformare aerian (elementul de calcul) [MVA].

Art. 27. — (1) Pentru posturile de transformare în cabină se consideră ca element de calcul un post de transformare în cabină, racordat în sistem intrare-ieșire și echipat cu un transformator având puterea nominală de 400 kVA.

(2) Capacitatea postului de transformare în cabină (elementul de calcul) se consideră egală cu puterea nominală a transformatorului prevăzut la alin. (1).

(3) Tariful specific corespunzător posturilor de transformare în cabină, în lei/MVA, se determină ca raport între costul elementului de calcul exprimat în lei și capacitatea acestuia în MVA, respectiv:

$$i_{PTC} = \frac{I_{PTC}}{C_{PTC}} = \frac{I_{PTC}}{0,400} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

i_{PTC} — tariful specific corespunzător posturilor de transformare în cabină;

I_{PTC} — costurile de investiții pentru realizarea unui post de transformare în cabină (elementul de calcul) [lei];

C_{PTC} — capacitatea postului de transformare în cabină (elementul de calcul) [MVA].

Art. 28. — (1) Ca element de calcul pentru liniile electrice aeriene de medie tensiune se consideră o linie electrică aeriană cu tensiunea de 20 kV, în lungime de 5 km, realizată cu

* Metodologia privind determinarea secțiunii economice a conductoarelor în instalații electrice de distribuție de 1—110 kV — NTE 401/03/00 nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

conductoare neizolate din oțel-aluminiu cu secțiunea de 70 mm².

(2) Capacitatea elementului de calcul se consideră egală cu sarcina maximă de durată admisibilă corespunzătoare limitei termice a conductoarelor liniei, respectiv puterea frontieră termică prevăzută în Metodologia privind determinarea secțiunii economice a conductoarelor în instalații electrice de distribuție de 1—110 kV — NTE 401/03/00.

(3) Tariful specific corespunzător liniilor electrice aeriene de medie tensiune, în lei/MVA, se determină ca raportul dintre costul elementului de calcul și capacitatea acestuia, respectiv:

$$i_{MTA} = \frac{I_{MTA}}{C_{MTA}} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

i_{MTA} — tariful specific corespunzător liniilor electrice aeriene de medie tensiune;

I_{MTA} — costurile de investiții pentru realizarea liniei electrice aeriene de medie tensiune (elementul de calcul) [lei];

C_{MTA} — capacitatea liniei electrice aeriene de medie tensiune (elementul de calcul) [MVA].

Art. 29. — (1) Ca element de calcul pentru liniile electrice subterane de medie tensiune se consideră o linie electrică subterană cu tensiunea de 20 kV, în lungime de 5 km, realizată cu cablu având conductoare din aluminiu cu secțiunea de 150 mm² și izolație din polietilenă, pozat în sol.

(2) Capacitatea elementului de calcul se consideră egală cu sarcina maximă de durată admisibilă corespunzătoare limitei termice a conductoarelor cablului, respectiv puterea frontieră termică prevăzută în Metodologia privind determinarea secțiunii economice a conductoarelor în instalații electrice de distribuție de 1—110 kV — NTE 401/03/00.

(3) Tariful specific corespunzător liniilor electrice subterane de medie tensiune, în lei/MVA, se determină ca raportul dintre costul elementului de calcul și capacitatea acestuia, respectiv:

$$i_{MTS} = \frac{I_{MTS}}{C_{MTS}} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

i_{MTS} — tariful specific corespunzător liniilor electrice subterane de medie tensiune;

I_{MTS} — costurile de investiții pentru realizarea liniei electrice subterane de medie tensiune (element de calcul) [lei];

C_{MTS} — capacitatea liniei electrice subterane de medie tensiune (elementul de calcul) [MVA].

Art. 30. — (1) Ca element de calcul pentru stațiile electrice de transformare 110 kV/MT se consideră o stație de transformare 110/20 kV racordată în sistem intrare-ieșire, cu profil limitat: bară simplă dublu secționată prin separatoare la 110 kV și bară simplă secționată prin cuplă cu întrerupător la 20 kV, echipată cu transformatoare 2x25 MVA.

(2) Capacitatea stației de transformare (elementul de calcul) se consideră egală cu puterea nominală a unui transformator, respectiv 25 MVA.

(3) Tariful specific corespunzător stației de transformare, în lei/MVA, se determină ca raport între costul elementului de calcul exprimat în lei și capacitatea acestuia în MVA, respectiv:

$$i_{ST110/MT} = \frac{I_{ST110/MT}}{C_{ST110/MT}} = \frac{I_{ST110/MT}}{25} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

$i_{ST110/MT}$ — tariful specific corespunzător stațiilor electrice de transformare 110 kV/MT;

$I_{ST110/MT}$ — costurile de investiții pentru realizarea stației electrice de transformare (element de calcul) [lei];

$C_{ST110/MT}$ — capacitatea stației electrice de transformare (element de calcul) [MVA].

Art. 31. — (1) Ca element de calcul pentru liniile electrice de 110 kV se consideră o linie electrică aeriană cu tensiunea de 110 kV simplu-circuit, în lungime de 50 km, realizată cu conductoare din oțel-aluminiu cu secțiunea de 185 mm².

(2) Capacitatea elementului de calcul se consideră egală cu sarcina maximă de durată admisibilă corespunzătoare limitei termice a conductoarelor liniei, respectiv puterea frontieră termică prevăzută în Metodologia privind determinarea secțiunii economice a conductoarelor în instalații electrice de distribuție de 1—110 kV — NTE 401/03/00.

(3) Tariful specific corespunzător liniilor electrice de 110 kV, în lei/MVA, se determină ca raportul dintre costul elementului de calcul și capacitatea acestuia, respectiv:

$$i_{LE110} = \frac{I_{LE110}}{C_{LE110}} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

i_{LE110} — tariful specific corespunzător liniilor electrice de 110 kV;

I_{LE110} — costurile de investiții pentru realizarea liniei electrice de 110 kV (element de calcul) [lei];

C_{LE110} — capacitatea liniei electrice de 110 kV (element de calcul) [MVA].

Art. 32. — (1) Ca element de calcul pentru stațiile electrice de transformare 400/110 kV se consideră o stație de transformare racordată în sistem intrare-ieșire, echipată cu transformatoare 2x250 MVA, pe partea de 400 kV cu două sisteme de bare cu cuplă transversală, iar pe partea de 110 kV cu două sisteme de bare, dintre care unul secționat, cu două cuple transversale și o cuplă longitudinală.

(2) Capacitatea stației de transformare (element de calcul) se consideră egală cu puterea nominală a unui transformator, respectiv 250 MVA.

(3) Tariful specific corespunzător stațiilor de transformare, în lei/MVA, se determină ca raport între costul elementului de calcul exprimat în lei și capacitatea acestuia în MVA, respectiv:

$$i_{ST400/110} = \frac{I_{ST400/110}}{C_{ST400/110}} = \frac{I_{ST400/110}}{250} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

$i_{ST400/110}$ — tariful specific corespunzător stațiilor electrice de transformare 400/110 kV;

$I_{ST400/110}$ — costurile de investiții pentru realizarea stației electrice de transformare (element de calcul) [lei];

$C_{ST400/110}$ — capacitatea stației electrice de transformare (element de calcul) [MVA].

Art. 33. — (1) Ca element de calcul pentru stațiile electrice de transformare 220/110 kV se consideră o stație de transformare racordată în sistem intrare-ieșire, echipată cu autotransformatoare 2x200 MVA, pe partea de 220 kV cu două sisteme de bare cu cuplă transversală, iar pe partea de 110 kV cu două sisteme de bare, dintre care unul secționat, cu două cuple transversale și o cuplă longitudinală.

(2) Capacitatea stației de transformare (element de calcul) se consideră egală cu puterea nominală a unui autotransformator, respectiv 200 MVA.

(3) Tariful specific corespunzător stațiilor de transformare, în lei/MVA, se determină ca raport între costul elementului de calcul exprimat în lei și capacitatea acestuia în MVA, respectiv:

$$i_{ST220/110} = \frac{I_{ST220/110}}{C_{ST220/110}} = \frac{I_{ST220/110}}{200} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

$i_{ST220/110}$ — tariful specific corespunzător stațiilor electrice de transformare 220/110 kV;

$I_{ST220/110}$ — costurile de investiții pentru realizarea stației electrice de transformare (element de calcul) [lei];

$C_{ST220/110}$ — capacitatea stației electrice de transformare (element de calcul) [MVA].

Art. 34. — (1) Ca element de calcul pentru linii electrice de 220 kV se consideră o linie electrică aeriană cu tensiunea 220 kV în lungime de 100 km realizată cu conductoare din oțel-aluminiu cu secțiunea de 1x450 mm².

(2) Capacitatea elementului de calcul se consideră egală cu sarcina maximă de durată admisibilă corespunzătoare limitei termice a conductoarelor liniei.

(3) Tariful specific corespunzător liniilor electrice de 220 kV, în lei/MVA, se determină ca raport dintre costul elementului de calcul și capacitatea acestuia, respectiv:

$$i_{LE220} = \frac{I_{LE220}}{C_{LE220}} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

i_{LE220} — tariful specific corespunzător liniilor electrice de 220 kV;

I_{LE220} — costurile de investiții pentru realizarea liniei electrice de 220 kV (element de calcul) [lei];

C_{LE220} — capacitatea liniei electrice de 220 kV (element de calcul) [MVA].

Art. 35. — (1) Ca element de calcul pentru stațiile electrice de transformare 400/220 kV se consideră o stație de transformare racordată în sistem intrare-ieșire, echipată cu autotransformatoare 2x400 MVA și cu două sisteme de bare cu cuplă transversală pe partea de 400 kV și pe partea de 220 kV.

(2) Capacitatea stației de transformare (element de calcul) se consideră egală cu puterea nominală a unui autotransformator, respectiv 400 MVA.

(3) Tariful specific corespunzător stațiilor de transformare, în lei/MVA, se determină ca raport între costul elementului de calcul exprimat în lei și capacitatea acestuia în MVA, respectiv:

$$i_{ST400/220} = \frac{I_{ST400/220}}{C_{ST400/220}} = \frac{I_{ST400/220}}{400} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

$i_{ST400/220}$ — tariful specific corespunzător stațiilor electrice de transformare 400/220 kV;

$I_{ST400/220}$ — costurile de investiții pentru realizarea stației electrice de transformare (element de calcul) [lei];

$C_{ST400/220}$ — capacitatea stației electrice de transformare (element de calcul) [MVA].

Art. 36. — (1) Ca element de calcul pentru linii electrice de 400 kV se consideră o linie electrică aeriană cu tensiunea 400 kV în lungime de 100 km realizată cu conductoare din oțel-aluminiu cu secțiunea de 3x300 mm².

(2) Capacitatea elementului de calcul se consideră egală cu sarcina maximă de durată admisibilă corespunzătoare limitei termice a conductoarelor liniei.

(3) Tariful specific corespunzător liniilor electrice de 400 kV, în lei/MVA, se determină ca raport între costul elementului de calcul și capacitatea acestuia, respectiv:

$$i_{LE400} = \frac{I_{LE400}}{C_{LE400}} \quad [\text{lei/MVA}],$$

unde:

i_{LE400} — tariful specific corespunzător liniilor electrice de 400 kV;

I_{LE400} — costurile de investiții pentru realizarea liniei electrice de 400 kV (element de calcul) [lei];

C_{LE400} — capacitatea liniei electrice de 400 kV (element de calcul) [MVA].

SECȚIUNEA a 3-a

Stabilirea tarifelor specifice „i” utilizate pentru calculul componentei T₁ a tarifului de racordare, în funcție de punctul de racordare

Art. 37. — În situația în care punctul de racordare este la joasă tensiune, într-o linie electrică aeriană, tariful specific pentru calculul componentei T₁ a tarifului de racordare se notează i₁ și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_1 = i_{JTA} + i_{PTA} \quad [\text{lei/MVA}].$$

Art. 38. — În situația în care punctul de racordare este la joasă tensiune, într-o linie electrică subterană, tariful specific pentru calculul componentei T₁ a tarifului de racordare se notează i₂ și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_2 = i_{JTS} + i_{PTC} \quad [\text{lei/MVA}].$$

Art. 39. — În situația în care punctul de racordare este pe partea de joasă tensiune a unui post de transformare aerian, tariful specific pentru calculul componentei T₁ a tarifului de racordare se notează i₃ și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_3 = i_{PTA} + i_{MTA} \quad [\text{lei/MVA}].$$

Art. 40. — În situația în care punctul de racordare este pe partea de joasă tensiune a unui post de transformare în cabină, tariful specific pentru calculul componentei T₁ a tarifului de racordare se notează i₄ și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_4 = i_{PTC} + i_{MTS} \quad [\text{lei/MVA}].$$

Art. 41. — În situația în care punctul de racordare este la medie tensiune, într-o linie electrică aeriană, tariful specific pentru calculul componentei T₁ a tarifului de racordare se notează i₅ și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_5 = i_{MTA} + i_{ST110/MT} \quad [\text{lei/MVA}].$$

Art. 42. — În situația în care punctul de racordare este la medie tensiune, într-o linie electrică subterană sau pe bara de medie tensiune a unui post de transformare, tariful specific pentru calculul componentei T₁ a tarifului de racordare se notează i₆ și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_6 = i_{MTS} + i_{ST110/MT} \quad [\text{lei/MVA}].$$

Art. 43. — (1) În situația în care punctul de racordare este la medie tensiune, pe bara de medie tensiune a unei stații de transformare 110 kV/MT, tariful specific pentru calculul componentei T₁ a tarifului de racordare se notează i₇ și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_7 = i_{ST110/MT} + i_{LE110} \quad [\text{lei/MVA}].$$

(2) În situația prevăzută la alin. (1), dacă tariful de racordare se percepe de operatorul de transport și de sistem, acesta achită operatorului de distribuție concesionar din zona în care este amplasat locul de producere o parte din componenta T₁ a tarifului de racordare, respectiv termenul calculat utilizând tariful

specific corespunzător liniilor electrice de 110 kV (i_{LE110}), în baza unei convenții tripartite anexate contractului de racordare.

Art. 44. — (1) În situația în care punctul de racordare este la 110 kV, într-o linie electrică sau pe bara de 110 kV a unei stații de transformare 110/MT sau 400/110 kV, tariful specific pentru calculul componentei T_1 a tarifului de racordare se notează i_8 și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_8 = i_{LE110} + i_{ST400/110} \quad [\text{lei/MVA}].$$

(2) În situația prevăzută la alin. (1), dacă tariful de racordare se percepe de operatorul de transport și de sistem, acesta achită operatorului de distribuție concesionar din zona în care este amplasat locul de producere o parte din componenta T_1 a tarifului de racordare, respectiv termenul calculat utilizând tariful specific corespunzător liniilor electrice de 110 kV (i_{LE110}), în baza unei convenții tripartite anexate contractului de racordare.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), dacă tariful de racordare se percepe de operatorul de distribuție concesionar, acesta achită operatorului de transport și de sistem o parte din componenta T_1 a tarifului de racordare, respectiv termenul calculat utilizând tariful specific corespunzător stațiilor electrice de transformare 400/110 kV ($i_{ST400/110}$), în baza unei convenții tripartite anexate contractului de racordare.

Art. 45. — (1) În situația în care punctul de racordare este la 110 kV, pe bara de 110 kV a unei stații de transformare 220/110 kV, tariful specific pentru calculul componentei T_1 a tarifului de racordare se notează i_9 și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_9 = i_{LE110} + i_{ST220/110} \quad [\text{lei/MVA}].$$

(2) În situația prevăzută la alin. (1), operatorul de transport și de sistem achită operatorului de distribuție concesionar din zona în care este amplasat locul de producere o parte din componenta T_1 a tarifului de racordare, respectiv termenul din componenta T_1 a tarifului de racordare calculat utilizând tariful specific corespunzător liniilor electrice de 110 kV (i_{LE110}), în baza unei convenții tripartite anexate contractului de racordare.

Art. 46. — În situația în care punctul de racordare este la 220 kV, într-o linie electrică sau pe bara de 220 kV a unei stații de transformare 220/110 kV sau 400/220 kV, tariful specific pentru calculul componentei T_1 a tarifului de racordare se notează i_{10} și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_{10} = i_{LE220} + i_{ST400/220} \quad [\text{lei/MVA}].$$

Art. 47. — În situația în care punctul de racordare este la 400 kV, într-o linie electrică sau pe bara de 400 kV a unei stații de transformare 400/110 (220) kV, tariful specific pentru calculul componentei T_1 a tarifului de racordare se notează i_{11} și se stabilește utilizând următoarea formulă:

$$i_{11} = i_{LE400} + i_{ST400/110} \quad [\text{lei/MVA}].$$

SECȚIUNEA a 4-a

Stabilirea indicilor specifici pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare, corespunzătoare realizării instalației de racordare, pentru un loc de producere sau pentru un loc de consum și de producere

Art. 48. — (1) În situația racordării locului de producere sau a locului de consum și de producere la rețeaua de distribuție de joasă tensiune, stabilirea indicilor specifici pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare, corespunzătoare realizării instalației de racordare, se realizează după cum urmează:

a) se stabilesc indici specifici pentru realizare de capacități energetice pe categorii de brașamente, în funcție de tipul acestora: monofazate, trifazate, aeriene, subterane, conform unor scheme și condiții de realizare standard;

b) indicii specifici pentru brașamente se stabilesc atât în varianta realizării brașamentului numai pentru evacuarea energiei electrice produse, cât și în varianta realizării brașamentului pentru evacuarea și consumul energiei electrice necesar alimentării serviciilor interne ale centralei și/sau a receptorilor de la locul de consum și de producere;

c) dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b), c) și f) se aplică în mod corespunzător.

(2) În situația în care, din considerente tehnice sau ca urmare a cerințelor utilizatorului, în schema de realizare a instalației de racordare apar elemente suplimentare față de cele cuprinse în schema standard, componenta T_R a tarifului de racordare se majorează cu costurile acestora, stabilite pe bază de deviz.

(3) Schemele și condițiile de realizare standard a instalației de racordare, utilizate la stabilirea indicilor specifici pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare, sunt cuprinse în anexa nr. 1.

(4) Indicii specifici prevăzuți în secțiunile a 5-a și a 6-a sunt cuprinși în anexa nr. 2.

(5) Operatorii de rețea pot stabili indici specifici suplimentari celor prevăzuți în secțiunile a 5-a și a 6-a, pe baza unor scheme și condiții de realizare standard diferite de cele prevăzute în anexa nr. 1. Indicii specifici suplimentari se supun spre aprobare autorității competente, care urmează să decidă pe baza documentelor justificative, anexate de operatorii de rețea propunerilor respective.

SECȚIUNEA a 5-a

Stabilirea componentei T_R a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui brașament monofazat pentru racordarea unui loc de producere sau a unui loc de consum și de producere

Art. 49. — (1) Componenta $(T_R)_{bma}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui brașament monofazat aerian, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{bma} = p_{bma} + a_m \cdot n \quad [\text{lei}],$$

în care:

p_{bma} — indicele specific corespunzător realizării unui brașament monofazat aerian standard, [lei/buc];

a_m — indicele specific corespunzător unei deschideri suplimentare, reprezentând creșterea medie a costului unui brașament monofazat aerian determinată de montarea unui stâlp intermediar suplimentar, precum și de creșterea corespunzătoare a lungimii brașamentului, [lei/buc];

n — numărul total de stâlpi intermediari, [buc].

(2) Componenta $(T_R)_{bms}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui brașament monofazat subteran, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{bms} = p_{bms} + s_m (L - 20) \quad [\text{lei}],$$

în care:

p_{bms} — indicele specific corespunzător realizării unui brașament monofazat subteran standard, [lei/buc];

s_m — indicele specific corespunzător creșterii lungimii brașamentului cu 1 m, respectiv creșterea medie a costului unui brașament monofazat subteran determinată de creșterea lungimii acestuia cu 1 m, [lei/m];

L — lungimea totală a brașamentului pe un traseu minim realizabil tehnic și administrativ, [m]. Pentru o lungime totală a brașamentului mai mică de 20 m, se consideră $L = 20$ m.

(3) Indicii specifici p_{bma} , a_m , p_{bms} și s_m se stabilesc conform prevederilor art. 48 alin. (1).

(4) Indicii specifici corespunzător realizării unui brașament monofazat subteran, p_{bms} și s_m , nu conțin cheltuieli legate de realizarea de subtraversări, de desfacerea sau refacerea carosabilului ori a trotuarelor. În situația în care sunt necesare asemenea lucrări, se procedează în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (4).

SECȚIUNEA a 6-a

Stabilirea componentei T_R a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui bransament trifazat pentru racordarea unui loc de producere sau a unui loc de consum și de producere

Art. 50. — (1) Componenta $(T_R)_{bta}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui bransament trifazat aerian, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{bta} = p_{bta} + a_t \cdot n \quad [\text{lei}],$$

în care:

p_{bta} — indicele specific corespunzător realizării unui bransament trifazat aerian standard, [lei/buc];

a_t — indicele specific corespunzător unei deschideri suplimentare, reprezentând creșterea medie a costului unui bransament trifazat aerian determinată de montarea unui stâlp intermediar suplimentar, precum și de creșterea corespunzătoare a lungimii bransamentului, [lei/buc];

n — numărul total de stâlpi intermediari, [buc].

(2) Componenta $(T_R)_{bts}$ a tarifului de racordare corespunzătoare realizării unui bransament trifazat subteran, exprimată în lei, se stabilește cu relația:

$$(T_R)_{bts} = p_{bts} + s_t \cdot (L - 20) \quad [\text{lei}],$$

în care:

p_{bts} — indicele specific corespunzător realizării unui bransament trifazat subteran standard, [lei/buc];

s_t — indicele specific corespunzător creșterii lungimii bransamentului cu 1 m, respectiv creșterea medie a costului unui bransament trifazat subteran determinată de creșterea lungimii acestuia cu 1 m, [lei/m];

L — lungimea totală a bransamentului pe un traseu minim realizabil tehnic și administrativ, [m]. Pentru o lungime totală a bransamentului mai mică de 20 m, se consideră $L = 20$ m.

(3) Indicii specifici p_{bta} , a_t , p_{bts} și s_t se stabilesc conform prevederilor art. 48 alin. (1).

(4) În cazul racordării locului de consum în sistem intrare-ieșire sau dublă derivație, lungimea L a bransamentului, care intervine în formula de calcul a $(T_R)_{bts}$ prevăzută la alin. (2), reprezintă lungimea totală a cablurilor.

(5) Indicii specifici corespunzători realizării unui bransament trifazat subteran, p_{bts} și s_t , nu conțin cheltuieli legate de realizarea de subtraversări, de desfacerea sau refacerea carosabilului ori a trotuarelor. În situația în care sunt necesare asemenea lucrări, se procedează în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (4).

SECȚIUNEA a 7-a

Stabilirea componentei T_U a tarifului de racordare a unui loc de producere sau a unui loc de consum și de producere

Art. 51. — Componenta T_U a tarifului de racordare este corespunzătoare următoarelor operații realizate de operatorul de rețea:

a) verificarea dosarului instalației de utilizare și punerea sub tensiune a acestei instalații;

b) verificarea și certificarea conformității tehnice a centralei electrice cu cerințele normelor tehnice în vigoare.

Art. 52. — (1) În situația racordării locului de producere sau a locului de consum și de producere la rețeaua de distribuție de joasă tensiune, valoarea componentei T_U a tarifului de racordare se calculează pe bază de tarife specifice $(T_U)_{JT}$.

(2) Tarifele specifice prevăzute la alin. (1) reprezintă cheltuiala medie, în lei/instalație, efectuată de operatorul de rețea pentru realizarea operațiilor prevăzute la art. 51.

Art. 53. — (1) Operatorii de rețea stabilesc tarife specifice corespunzătoare operațiilor prevăzute la art. 51 lit. b), după cum urmează:

a) operatorul de transport și de sistem stabilește tarife specifice $(T_U)_{certif}$ pentru centralele dispecerizabile;

b) operatorii de distribuție concesionari stabilesc tarife specifice $(T_U)_{certif}$ pentru centralele nedispecerizabile cu puteri mai mari de 1 MW.

(2) Tarifele specifice prevăzute la alin. (1) reprezintă cheltuiala medie, în lei/centrală, efectuată de operatorul de rețea pentru realizarea verificării și certificării conformității tehnice a centralei electrice cu cerințele normelor tehnice în vigoare.

(3) În situația racordării unei centrale dispecerizabile la rețeaua de distribuție, operatorul de distribuție care încasează tariful de racordare achită operatorului de transport și de sistem tariful specific prevăzut la alin. (1) lit. a), în baza unei convenții tripartite anexate contractului de racordare.

(4) În situația racordării unei centrale nedispecerizabile cu putere mai mare de 1 MW la o rețea de distribuție care nu este deținută de operatorul de distribuție concesionar, operatorul de distribuție care încasează tariful de racordare achită operatorului de distribuție concesionar tariful specific prevăzut la alin. (1) lit. b), în baza unei convenții tripartite anexate contractului de racordare.

(5) Raporturile dintre operatorii de distribuție și operatorul de transport și de sistem, conform alin. (3) și (4), se realizează potrivit procedurilor proprii ale operatorilor de rețea privind racordarea utilizatorilor, elaborate conform prevederilor Regulamentului de racordare.

Art. 54. — (1) Valoarea tarifelor specifice prevăzute la art. 52 și art. 53 alin. (1) se stabilește pe bază de deviz general pentru un caz mediu, considerat reprezentativ pentru operația și tipul respectiv de instalație.

(2) Se stabilesc tarife specifice diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al punctului de delimitare și de puterea aprobată.

(3) Tarifele specifice prevăzute la art. 52 și art. 53 alin. (1) se stabilesc și se propun de către operatorii de rețea și se aprobă de autoritatea competentă.

(4) Tarifele specifice utilizate pentru calculul componentei T_U a tarifului de racordare, prevăzute la art. 52 și art. 53 alin. (1), sunt cuprinse în anexa nr. 3.

Art. 55. — (1) În situația racordării locului de producere sau a locului de consum și de producere la rețeaua electrică de medie sau de înaltă tensiune:

a) componenta T_U a tarifului de racordare corespunzătoare operațiilor prevăzute la art. 51 lit. a) se determină pe bază de deviz general, în cazul unei centrale cu putere mai mare de 1 MW;

b) componenta T_U a tarifului de racordare se determină integral pe bază de deviz general, în cazul unei centrale cu putere mai mică sau egală cu 1 MW.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), componenta T_U a tarifului de racordare poate fi calculată pe bază de tarife specifice, stabilite de operatorul de rețea în conformitate cu prevederile art. 54 alin. (1) și publicate pe site-ul propriu al operatorului în cauză, cu minimum 15 zile înainte de aplicarea acestora.

CAPITOLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 56. — (1) În termen de maximum 45 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei metodologii, operatorii de rețea prezintă spre aprobare autorității competente propuneri pentru tarifele de racordare la rețelele electrice de interes public, însoțite de documentația de fundamentare a acestora, după cum urmează:

a) operatorii de distribuție concesionari, pentru:

- (i) indicii specifici și tarifele specifice prevăzute în prezenta metodologie, corespunzătoare elementelor rețelelor electrice de distribuție;
- (ii) schemele și condițiile de realizare standard ale elementelor de rețea care nu se regăsesc în cadrul anexei nr. 1, utilizate la stabilirea de indici specifici suplimentari pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare;
- (iii) tarifele specifice corespunzătoare verificării și certificării conformității tehnice a centralelor electrice nedispecerizabile cu puteri mai mari de 1 MW, cu cerințele normelor tehnice în vigoare;

b) operatorul de transport și de sistem, pentru:

- (i) tarifele specifice corespunzătoare elementelor rețelei electrice de transport;
- (ii) tarifele specifice corespunzătoare verificării și certificării conformității tehnice a centralelor electrice dispecerizabile cu cerințele normelor tehnice în vigoare.

(2) Operatorii de rețea pot solicita revizuirea indicilor și tarifelor specifice aprobate, prezentând autorității competente noile propuneri însoțite de documentația de fundamentare a acestora.

(3) Solicitarea prevăzută la alin. (2) nu se poate face mai devreme de un an de la data aprobării indicilor și tarifelor specifice.

(4) Revizuirea indicilor și tarifelor specifice aprobate se poate realiza și la inițiativa autorității competente.

Art. 57. — Până la aprobarea de către autoritatea competentă a indicilor specifici și tarifelor specifice prevăzute de prezenta metodologie, operatorii de rețea:

a) utilizează tarifele și indicii specifici aprobați prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 15/2004 pentru aprobarea tarifelor și indicilor specifici utilizați la stabilirea tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de medie și joasă tensiune, cu modificările

și completările ulterioare, pentru calculul componentelor T_R și T_U ;

b) stabilesc pe bază de deviz general componentele T_R și/sau T_U , în situația în care pentru categoria respectivă de instalații nu sunt aprobate tarife și indici specifici prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 15/2004, cu modificările și completările ulterioare;

c) în situația unui loc de producere/loc de consum și de producere, menționează în cadrul avizului tehnic de racordare sau al contractului de racordare componenta T_1 , specificând faptul că valoarea acesteia urmează să fie precizată ulterior aprobării de către autoritatea competentă a tarifelor specifice „i” prevăzute de prezenta metodologie, prin refacerea avizului tehnic de racordare sau încheierea unui act adițional la contractul de racordare.

Art. 58. — (1) În situația în care, la data intrării în vigoare a prezentei metodologii, pentru racordarea unui loc de producere/loc de consum și de producere există un aviz tehnic de racordare valabil în cadrul căruia sunt menționate lucrări de întărire necesare pentru asigurarea evacuării în rețea a puterii aprobate și contractul de racordare nu a fost încheiat, operatorul de rețea recalculează tariful de racordare prin introducerea componentei T_1 conform prevederilor prezentei metodologii și reface avizul tehnic de racordare cu modificarea exclusiv a condițiilor referitoare la valoarea tarifului de racordare.

(2) În situația contractelor de racordare aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei metodologii și care au anexate avize tehnice de racordare ce prevăd necesitatea realizării unor lucrări de întărire, prevederile art. 10 alin. (2) nu exonerează utilizatorii titulari ai avizelor tehnice de racordare de obligațiile privind participarea la finanțarea lucrărilor de întărire în conformitate cu prevederile respectivelor avize tehnice de racordare și a acordurilor/convențiilor/contractelor încheiate în acest sens cu operatorul de rețea.

Art. 59. — Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

*ANEXA Nr. 1
la metodologie*

**SCHEMELE ȘI CONDIȚIILE
de realizare standard a instalației de racordare, utilizate la stabilirea indicilor specifici
pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare**

Branșament monofazat aerian	branșament realizat cu bloc de măsură și protecție echipat cu contor, fără stâlp intermediar, cu lungimea $L = 30$ m
Branșament monofazat subteran	branșament realizat pe un traseu fără subtraversări sau desfaceri și refaceri de pavaje, cu bloc de măsură și protecție echipat cu contor, cu lungimea $L = 20$ m
Branșament trifazat aerian	branșament realizat cu bloc de măsură și protecție echipat cu contor în montaj direct, fără stâlp intermediar, cu lungimea $L = 30$ m
Branșament trifazat subteran	branșament realizat pe un traseu fără subtraversări sau desfaceri și refaceri de pavaje, cu bloc de măsură și protecție echipat cu contor în montaj direct, cu lungimea $L = 20$ m
Racord aerian de MT	racord realizat cu un stâlp special echipat cu aparataj, cu priză de pământ, și o deschidere cu lungimea de 50 m, cu stâlp de susținere
Racord subteran de MT din LEA	racord realizat cu un stâlp special echipat cu aparataj, cu descărcătoare, cu priză de legare la pământ și cutii terminale de exterior, pe un traseu fără subtraversări sau desfaceri și refaceri de pavaje
Racord subteran de MT din stație electrică/punct de alimentare/post de transformare/punct de conexiune	racord realizat din bara unei stații electrice/punct de alimentare/post de transformare/punct de conexiune, pe un traseu fără subtraversări sau desfaceri și refaceri de pavaje, fără celule de capăt

Post de transformare MT/JT aerian	post de transformare aerian, cu cadru de siguranțe, descărcătoare, cutie de distribuție cu grup de măsurare
Post de transformare MT/JT în cabină, cu alimentare radială, cu un transformator	post de transformare realizat în anvelopă de beton, cu două celule de MT (o celulă de linie echipată cu separator de sarcină și o celulă de transformator echipată cu separator și cadru de siguranțe fuzibile), transformator și tablou de JT cu grup de măsurare
Post de transformare MT/JT în cabină, cu alimentare radială, cu două transformatoare	post de transformare realizat în anvelopă de beton, cu 3 celule de MT (o celulă de linie echipată cu separator de sarcină și două celule de transformator echipate cu separator și cadru de siguranțe fuzibile), transformator și tablou de JT cu grup de măsurare
Post de transformare MT/JT în cabină, cu alimentare intrare-ieșire sau dublă derivație, cu un transformator	post de transformare realizat în anvelopă de beton, cu 3 celule de MT (două celule de linie echipate cu separator de sarcină și o celulă de transformator echipată cu separator și cadru de siguranțe fuzibile), transformator și tablou de JT cu grup de măsurare
Post de transformare MT/JT în cabină, cu alimentare intrare-ieșire sau dublă derivație, cu două transformatoare	post de transformare realizat în anvelopă de beton, cu 4 celule de MT (două celule de linie echipate cu separator de sarcină și două celule de transformator echipate cu separator și cadru de siguranțe fuzibile), transformator și tablou de JT cu grup de măsurare
Punct de conexiune MT/MT	punct de conexiune realizat în anvelopă de beton, cu 3 celule de MT (două celule de linie echipate cu separator de sarcină și o celulă de măsurare) și cu grup de măsurare

ANEXA Nr. 2
la metodologie

Indicii specifici utilizați pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare

Tipul instalației de racordare	Indici specifici	UM	Varianta/Valoare	
			cu priză de pământ	fără priză de pământ
Branșamente:				
Branșament monofazat radial aerian				
— branșament monofazat aerian standard	C_{bma}, P_{bma}	lei/buc.		
— deschidere suplimentară	a_m	lei/buc.		
Branșament monofazat radial subteran				
— branșament monofazat subteran standard $L \leq 20m$	C_{bms}, P_{bms}	lei/buc.		
— creșterea lungimii cu 1 m față de $L = 20 m$	s_m	lei/m		
Branșament trifazat radial aerian $S \leq 15 kVA$				
— branșament trifazat aerian standard	C_{bta}, P_{bta}	lei/buc.		
— deschidere suplimentară	a_t	lei/buc.		
Branșament trifazat radial aerian $15 kVA < S \leq 20 kVA$				
— branșament trifazat aerian standard	C_{bta}, P_{bta}	lei/buc.		
— deschidere suplimentară	a_t	lei/buc.		
Branșament trifazat radial aerian $20 kVA < S < 30 kVA$				
— branșament trifazat aerian standard	C_{bta}, P_{bta}	lei/buc.		
— deschidere suplimentară	a_t	lei/buc.		
Branșament trifazat radial subteran $S \leq 15 kVA$				
— branșament trifazat subteran standard $L \leq 20 m$	C_{bts}, P_{bts}	lei/buc.		
— creșterea lungimii cu 1 m față de $L = 20 m$	s_t	lei/m		
Branșament trifazat radial subteran $15 kVA < S \leq 20kVA$				
— branșament trifazat subteran standard $L \leq 20 m$	C_{bts}, P_{bts}	lei/buc.		
— creșterea lungimii cu 1 m față de $L = 20 m$	s_t	lei/m		
Branșament trifazat radial subteran $20 kVA < S < 30 kVA$				
— branșament trifazat subteran standard $L \leq 20 m$	C_{bts}, P_{bts}	lei/buc.		
— creșterea lungimii cu 1 m față de $L = 20 m$	s_t	lei/m		

Tipul instalației de racordare	Indici specifici	UM	Varianta/Valoare	
Racorduri de medie tensiune:				
Racord aerian de MT				
— indice specific pentru prima deschidere	C_{ra}	lei/buc.		
— indice specific pentru o deschidere suplimentară	a_{ra}	lei/buc.		
Racord subteran de MT din LEA MT				
— indice specific pentru costuri fixe, independente de lungimea racordului	C_{rs}	lei/buc.		
— indice specific pentru costuri variabile cu lungimea racordului	S_{rs}	lei/m		
Racord subteran de MT din stație/punct de alimentare/post de transformare/punct de conexiune				
— indice specific pentru costuri fixe, independente de lungimea racordului	C_{rs}	lei/buc.		
— indice specific pentru costuri variabile cu lungimea racordului	S_{rs}	lei/m		
Posturi de transformare:			cu un transformator	cu două transformatoare
Post de transformare aerian MT/JT echipat cu un TR ≤ 63 kVA	C_{PTA}	lei		
Post de transformare aerian MT/JT echipat cu un TR de 100 kVA	C_{PTA}	lei		
Post de transformare aerian MT/JT echipat cu un TR de 160 kVA	C_{PTA}	lei		
Post de transformare aerian MT/JT echipat cu un TR de 250 kVA	C_{PTA}	lei		
Post de transformare aerian MT/JT echipat cu un TR de 400 kVA	C_{PTA}	lei		
Post de transformare MT/JT cu alimentare radială în cabină echipat cu TR de 160 kVA	C_{PTC}	lei		
Post de transformare MT/JT cu alimentare radială în cabină echipat cu TR de 250 kVA	C_{PTC}	lei		
Post de transformare MT/JT cu alimentare radială în cabină echipat cu TR de 400 kVA	C_{PTC}	lei		
Post de transformare MT/JT cu alimentare radială în cabină echipat cu TR de 630 kVA	C_{PTC}	lei		
Post de transformare MT/JT cu alimentare intrare-ieșire sau dublă derivație, în cabină, echipat cu TR de 160 kVA	C_{PTC}	lei		
Post de transformare MT/JT cu alimentare intrare-ieșire sau dublă derivație, în cabină, echipat cu TR de 250 kVA	C_{PTC}	lei		
Post de transformare MT/JT cu alimentare intrare-ieșire sau dublă derivație, în cabină, echipat cu TR de 400 kVA	C_{PTC}	lei		
Post de transformare MT/JT cu alimentare intrare-ieșire sau dublă derivație, în cabină, echipat cu TR de 630 kVA	C_{PTC}	lei		
Punct de conexiune MT/MT	C_{PC}	lei		

Tarife specifice utilizate pentru calculul componentei T_U a tarifului de racordare

Tip utilizator	Tensiune punct delimitare	Tarif specific	UM	Valoare
client final casnic	JT	T_U	lei	
client final noncasnic, $S \leq 10\text{kVA}$	JT	T_U	lei	
client final noncasnic, $10\text{kVA} < S \leq 50\text{kVA}$	JT	T_U	lei	
client final noncasnic, $S < 50\text{kVA}$	JT	T_U	lei	
loc de consum, $S \leq 50\text{kVA}$	MT	T_U	lei	
loc de consum, $50\text{kVA} < S \leq 100\text{kVA}$	MT	T_U	lei	
loc de consum, $S > 100\text{kVA}$	MT	T_U	lei	
loc de producere	JT	$(T_U)_{JT}$	lei	
loc de producere, centrală dispecerizabilă; tarife specifice diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al punctului de delimitare și de puterea aprobată	MT, IT	$(T_U)_{\text{certif}}$	lei	
loc de producere, centrală nedispecerizabilă cu putere $> 1\text{MW}$; tarife specifice diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al punctului de delimitare și de puterea aprobată	MT, IT	$(T_U)_{\text{certif}}$	lei	

Tarife specifice corespunzătoare elementelor componente ale unei rețele electrice de interes public (elemente de calcul), utilizate pentru calculul componentei T_1 a tarifului de racordare

Denumire element de calcul	Tarif specific	UM	Valoare
linie electrică de joasă tensiune aeriană	i_{JTA}	lei/MVA	
linie electrică de joasă tensiune subterană	i_{JTS}	lei/MVA	
post de transformare aerian	i_{PTA}	lei/MVA	
post de transformare în cabină	i_{PTC}	lei/MVA	
linie electrică de medie tensiune aeriană	i_{MTA}	lei/MVA	
linie electrică de medie tensiune subterană	i_{MTS}	lei/MVA	
stație electrică de transformare 110 kV/MT	$i_{ST110/MT}$	lei/MVA	
linie electrică de 110 kV	i_{LE110}	lei/MVA	
stație electrică de transformare 220/110 kV	$i_{ST220/110}$	lei/MVA	
stație electrică de transformare 400/110 kV	$i_{ST400/110}$	lei/MVA	
stație electrică de transformare 400/220 kV	$i_{ST400/220}$	lei/MVA	
linie electrică de 220 kV	i_{LE220}	lei/MVA	
linie electrică de 400 kV	i_{LE400}	lei/MVA	